

Література:

1. Козяр М., Козловський Ю., Стечкевич О. Формування інформаційної компетентності педагогічних та науково-педагогічних працівників в умовах пандемії. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. Вип. 78. С. 192–198.
2. Лучанінова О. П. Фундаментальні та прикладні педагогічні дослідження в умовах вітчизняного ринку та європейських викликів. *Фіз.-мат. освіта*. 2019. № 4. С. 86–92.
3. Silveyst A., Moklyuk M. Integration As A Means Of Natural Science With Multimedia Students Of Secondary Schools. *Physical and Mathematical Education : scientific journal*. 2017. Issue 1(11). P. 110–115.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-112>

**NEW ADMINISTRATIVE AND RESOURCE OPPORTUNITIES
FOR IMPLEMENTING INFORMATION AND COMMUNICATION
TECHNOLOGIES IN THE UKRAINIAN ECONOMY**

**НОВІ АДМІНІСТРАТИВНО-РЕСУРСНІ МОЖЛИВОСТІ
ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ І КОМУНІКАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ**

Kolodiychuk A. V.

*Ph.D. of Economics,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Tourism and Hotel and Restaurant
Business Management
Uzhhorod Institute of Trade
and Economics of the State University
of Trade and Economics
Uzhhorod, Ukraine*

Колодійчук А. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту
туристичного та готельно-
ресторанного бізнесу
Ужгородський торговельно-
економічний інститут
Державного торговельно-
економічного університету
м. Ужгород, Україна*

Загалом існують два способи оцінки адміністративного потенціалу інтеграції ІКТ (інформаційних і комунікаційних технологій) в макроекономічну систему – це структурно-якісний та результативно-кількісний. Перший полягає у вивченні переліку адміністративно-

управляючих інституцій, котрі регулюють дану сферу, їх функцій та встановлення рівня ефективності їх діяльності. Поміж тим, ми враховуємо, що адміністративний потенціал ІКТ можна поділити на інноваційно-адміністративний, територіально-адміністративний та інформаційно-адміністративний: і саме в розрізі такого поділу слід проводити процедуру структурно-якісного аналізу адміністративного потенціалу ІКТ. На сьогоднішній день існує безліч парадигм інноваційного розвитку, концепцій становлення інформаційного суспільства та утвердження основ цифрової економіки, розроблена значна кількість різноманітних теоретичних конструкцій, що описують інноваційно-евристичну активність та інформаційну діяльність на регіональному та макрорівнях. Незважаючи на популярність гасла “лессе-фер” в різносторонній практиці господарювання, на даний час в Україні держава може створити умови для розгортання інноваційної діяльності в різних сферах національної економіки, базованої на сучасних інформаційних технологіях. Тому постає необхідність формування ефективного механізму управління даною сферою, методології функціонування та його регіональної специфіки. У таблиці 1 наведено перелік спеціалізованих інноваційних структур в системі регіональних органів державної влади України.

Таблиця 1

**Регіональні спеціалізовані підрозділи з управління
інноваційним розвитком економіки***

ОДА / МДА	Назва підрозділу
Івано-Франківська ОДА	Відділ промисловості, інновацій та паливно-енергетичного комплексу у складі Департаменту економічного розвитку, промисловості та інфраструктури
Київська МДА	Управління промисловості та інноваційної політики у складі Департаменту промисловості та розвитку підприємництва
Черкаська ОДА	Департамент інвестиційно-інноваційної політики та зовнішньоекономічних зв'язків
Харківська ОДА	Департамент інноваційного розвитку промисловості і транспортної інфраструктури

*Складено автором за [2]

Як видно з таблиці 1, лише в 4 регіонах з 27 діють спеціальні органи з управління інноваційним розвитком, що свідчить про те, що державна економічна політика відводить інноваційному розвитку другорядну роль. Крім того, інноваційному розвитку промисловості приділена увага лише у двох найбільших промислових центрах. Звісно, такий стан справ не сприяє наближенню України до групи економічно високорозвинутих країн. Таку низьку спрямованість діяльності державних структур на інноваційний розвиток економіки можна пояснити не тільки дефіцитністю фінансових ресурсів, відсутністю структурних реформ в економіці, але й переважно броунфілдівським характером української інноваційної інфраструктури, тобто тим, що вона базується в основному на існуючих ще з радянських часів промислових районах, виробничих площах та виробничих потужностях. Грінфілдівські (тобто радикально нові) інноваційні проекти майже не впроваджуються. Відповідно, як наслідок, лише загальноекономічні, загальнопромислові відомства виступають кураторами інноваційної діяльності у вітчизняній промисловості. Це ще одна причина відсталості національної економіки в сфері впровадження інноваційних технологій.

Класичний приклад останніх років – аносування Урядом створення Ради з розвитку інновацій (з акцентом на розвиток наукової сфери й реального сектору) у червні 2017 року, яка реально поки що не запрацювала. На нашу думку, це не відбувається через те, що в Україні відсутня ефективна система державного управління інноваційним розвитком.

Вважаємо, що на даному етапі постає необхідність в розробці і впровадженні концепції інноваційно-адміністративного менеджменту (ІАМ). Її суть полягає у побудові моно- і макрорегіональних інноваційних систем (РІС) і їх інтеграції в загальну систему державного управління. Концепція ІАМ покликана вирішувати наступні головні завдання: 1) формування на законодавчому рівні РІС; 2) регіоналізація національної інноваційної системи, тобто ідея концепції базується на тезисі, що національна інноваційна система (НІС) – це впорядкована сукупність підсистем – РІС.

Дослідження регіонального рівня функціонування цього механізму показало відірваність державних органів у сфері регулювання інноваційної сфери від інноваційної діяльності на місцях. У зв'язку з цим, постає першочергова необхідність у розробці і впровадженні в Україні систем інноваційно-адміністративного менеджменту на моно- і макрорегіональних рівнях. Територіально-адміністративні

аспекти адміністративного потенціалу ІКТ базуються на проведенні новітньої адміністративно-територіальної реформи в Україні, яка стартувала у 2015 році. За даними Міністерства розвитку громад і територій України [1; 2], на початок червня 2017 року в країні нараховувалося 413 об'єднаних територіальних громад, в яких об'єднано 1886 міських, сільських та селищних рад, або 17,2% від їх загального числа. Відносні показники територіальної консолідації виглядають наступним чином. Найбільший рівень консолідації міських, сільських та селищних рад показали Запорізька (41%), Хмельницька (35%) та Тернопільська (33%) області, найменший – Закарпатська (4,8%), Харківська (4,6%) та Київська (бл. 1%) області. В абсолютному вираженні максимальну кількість об'єднаних територіальних громад утворено в Тернопільській (36 одиниць – 8,72% від усіх в Україні), Дніпропетровській (34 одиниці – 8,23% від усіх в Україні) та Житомирській (32 одиниці – 7,75% від всіх в Україні) областях. Відповідно регіонами-аутсайдерами за цим показником виявились Київська (2 об'єднані громади – 0,48% від загальної кількості в Україні), Луганська (4 об'єднані громади – 0,97% від їх загального числа по державі), Закарпатська та Харківська (5 громад, або по 1,21% відповідно) області. З наведених числових даних видно, що впровадження новітньої адміністративно-територіальної реформи відбувається вкрай нерівномірно, що звісно не сприяє ефективізації всієї державної адміністративної системи в регіональному вимірі і породжує негативні територіальні диспропорції соціально-економічного характеру між регіонами, а також зумовлює ріст міжрегіональної суспільно-політичної напруги; в результаті він не дасть змоги в повному обсязі використати існуючий інноваційний потенціал розвитку ІКТ, забезпечити в перспективі якісну трансформацію національно-господарського механізму в сучасну цифрову економіку, тобто ключової ролі в ній електронного бізнесу, електронної торгівлі та систем електронної обслуговуючої інфраструктури. Все це загрози довгострокового плану, проте укрупнення місцевих бюджетів створило реальні фінансові резерви для активізації розвитку комп'ютерних технологій і мереж в регіонах ще до приходу зацікавлених інвесторів. Це підтверджується такими даними: за період 2014–2017 рр. (період проведення реформи) загальний обсяг місцевих бюджетів за перший рік зріс з 68,6 млрд грн до 98,2 млрд грн, або на 42,0%, за другий рік – спостерігався ріст з 98,2 млрд грн до 146,6 млрд грн, або на 49,0%, за третій рік –

з 146,6 млрд грн до 170,7 млрд грн, тобто на 16,0% [1]. За весь аналізований період ріст склав загалом 102,1 млрд грн, або 2,49 раз.

Подальший розвиток інформаційно-адміністративного потенціалу повинен базуватися на нових можливостях управління сферою ІКТ профільних центральних та регіональних органів виконавчої влади. Передусім це Державне агентство з питань електронного урядування, реорганізоване в Міністерство цифрової трансформації. Проте значну і постійно важливу складову потенціалу становлять профільні регіональні підрозділи виконавчої влади, діяльність яких на сьогоднішній день залишається незадовільною через відсутність мотивації, правильної інвестиційної стратегії, дефіциту державного фінансування, зв'язків з громадськістю, що і пояснює такі значні диспропорції в ІКТ-розвитку між столицею і найбільшими містами, й периферією з іншого.

Література:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 18.11.2022).
2. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/> (дата звернення: 18.11.2022).